

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

8. Senecæ de gulonibus sibi morbos accersentibus querela.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

Opus fuisse, aut utrumq; sedula
Simsal colona missitaret in forums.
Nec uila vota nundinalibus Dijs
Sibi esse facta, cum veniret a bone
Batauica, has adusq; iam filex manus.
Sed hec prius fuere; nunc inutili
Senet quiete, seq; consecrat tibi
Megara, Erinnys, & Megara Erinnyos.

VIII:

Seneca, cum concessisset, fuisse veterem illam sapientiam, maximè nascentem, rudem, non minus quam ceteras artes, quae rum in processu subtletas crevit, adjecit: Sed ne opus quidem ad- Senec.ep. 95.
huc erat remedij diligentibus. Nondum in tantum nequitia surre-
xerat, nec tam latè se sparserat: poterant vitiis simplicibus obstatre re-
media simplicia. Nunc necesse est tanto operosiora esse munimenta, quam
to valentiora sunt, quibus peritmur. Medicina quondam paucarum fuit
scientia herbarum, quibus sisleretur fluens sanguis, vulnera coirent pau-
latius, deinde in hanc peruenit tā multiplicem varietatem. Nec est
mirum, tunc illam miniu negotij habuisse, firmis adhuc solidisq; corpo-
ribus, & facili cibo, nec per artem voluptatemq; corrupeo. Qui post-
quam coepit, non ad tollendam, sed ad irritandam famem queri, & in-
uentia sunt mille conditura; quibus aviditas excitatur: qua deside-
rantibus alimenta erant, onera sunt plenis. Inde pallor & neruorum
vino madentium rumor, & miserabilior ex cruditatibus, quam ex fa-
me macies: inde incerti labantum pedes, & semper qualis in ipsa ebrie-
tate titubatio: inde in totam cuntem humor admissus, distensusq; venter,
dum male assuecit plus capere, quam poterat: inde suffusio lurida bilis,
& decolor vultus, tabesq; in se puissentium, & retorti digiti articulic
obrigescitibus, neruorum sine sensu jacentium torpor, aut palpitatio
sine intermissione vibrantium. Quid capitio vertigines dicam? quid
oculorum auriumq; tormenta, & cerebri effuentis verminacione, &
omnia, per qua exoneramur, internis ulceribus affecta? Innumerabi-
lia praterea februm genera, aliarum impetu sauentium, aliarum
tenui peste repellentium, aliarum cum horrore, & multa membrorum
quaestione venientium? Quid alias referam innumerabiles morbos,
supplicia luxuria? Immunes erant ab istu malo, qui nondum se deli-
cys soluerant, qui sibi imperabant, sibi ministrabant. Corpora opere ac

Ee 8 vero

222 Cap. XXII. Octava morborum causa, homines per sua vicia.
vero labore durabant, aut cursu defatigati, aut venatus, aut tellure
versata: excipiebat illos cibus, qui nisi esurientibus placere non poterat.
Itaque nihil opus erat tam magna medicorum suscepitile, nec tot fer-
ramentis, atque pyxidibus, simplex erat ex simplici causa valetudo: mul-
tos morbos multa fercula fecerunt. Vide quantum rerum per unam
gulam trahiturarum permisceat luxuria, terrarum marisque vastatione!
neceps est itaque inter se tam diversa disideant, & hausta male digeran-
tur, alijs alio nitentibus. Nec mirum quod inconstans variusque ex dis-
cordi cibo morbus est: & illa ex contrariis natura partibus in eundem
compulsa redundant. Inde tam nullo agrotamus genere, quam vivimus.
Maximus ille medicorum, & huic scientia conditor, faminis nec ca-
pillos defluere dixit, nec pedes laborare. Atqui haec iam & capillis de-
stituuntur, & pedibus agra sunt. Non mutata feminarum natura,
sed vita est nam cum virorum licentiam equauerint, corporum quoque
virilium vicia aquauerunt. Non minus pernigant, non minus po-
rant, & oleo, & mero viros provocant: aque inuiti ingesta visceribus per
os reddunt, & vinum omne vomitu remetiuntur: aque ninem rodunt,
solatum stomachi astinantis. Libidine vero, nec maribus quidem ce-
dunt, pati nata. Dij illas Deaque male perdant: adeo perniciem com-
mota genus impudicitia, viros ineunt. Quid ergo mirandum est, ma-
ximum medicorum, ac natura peritissimum in mendacio prebendi,
cum et femina podagrifica, calueque sint? Beneficium sexus sui vitiis per-
diderunt, & quia feminam exuerunt, damnata sunt morbis virilibus.
Antiqui medici nesciebant dare cibum sepius, & vino fulcire venas ca-
dentes: nesciebant saniem emittere, & diutinam agrotationem balneo
sudoribusque laxare: nesciebant onerum vinculo, brachiorumque latentem
vim, & in medio sedentem, ad extrema renocare. Non erat necesse
circumspicere multa auxiliorum genera. cum essent periclorum pa-
cissima. Nunc vero quam longe processerunt mala valetudinis? has
usuras voluptatum pendimus, ultra modum fasque concupitarum. In-
numerabiles esse morbos miraris? coquos numera. Cessat omne studii:
& liberalia profecti sine via frequentia, desertis angulis president. In
Rhetorum ac Philosophorum scholis solitudo est: at quam celebres culine
sunt, quanta circa nepotum focos juuenies premit?

I X. Et paullò post: Transeo pistorum turbam, transeo ministra-
torum, per quos signo dato ad inferendam causam discurritur. Dij boni
quantum